

Ausztria, Kertészmérnök Bsc., 2014

A hatodik szemeszterben sorra kerülő 15 hetes kötelező szakmai gyakorlatot Ausztriában, Béctől kb. 30 km-re, a Tulln közelében található Praskac nevű faiskolában végeztem, az ország legnagyobb és legismertebb kertészeti egyikében. Az egyetemen dísznövény szakirányon tanulok, és tanszéki kapcsolatok révén juthattam el ehhez a faiskolához. Az idegennyelv gyakorlása mellett szakmabei újdonságok, érdekességek, praktikák elsajátítása volt a célom, melyek további tanulmányaimat segíthetik. Alábbi beszámolómban igyekszem az ott töltött időről átfogó képet alkotni, mely akár segítséget is nyújthat a Praskacba készülőknek.

A kertészetről: A Praskac egy sokgenerációs családi vállalkozás, mely a körzetén kívül Ausztria szinte minden területét csúcsmínőségű áruval látja el, és rendkívül széles, szép választékkal szolgál. A repertoárban megtalálhatók mind a talajtakarók, a faiskola nagy fái; konténernövények, egy- és kétnyári dísznövények, vízinövények, árnyékkedvelők (de zöldség- és fűszernövények, ráadásul egy rész import áru is, stb.), melyeket az adott kultúrák nevelésére specializálódott részlegeken gondoznak az értékesítésig. Már csupán az eladótér is hatalmas méretekkkel rendelkezik, ahová a megrendelt tételeket a szabadföldről, illetve az üvegházakból szállítják be. Itt a cégnél több, mint 100 lelkes faiskoaspecialista áll a vásárlók és vállalkozók rendelkezésére, akiket személyre szabott ötletekkel, tanácsokkal látnak el, és az érdeklődőknek maximális segítséget nyújtanak a szép kert kialakításában. A szolgáltatásaikból és a lehetőségekből látható, hogy tényleg nagy hangsúlyt fektetnek a minőségre, a megbízhatóságra, és fontos számukra, hogy elégedettek legyenek a Praskac-növényekkel teli kertek tulajdonosai. Az egész kertészet modern eszközökkel dolgozik, igényesen felszerelt, és a természetstechnológiai munkákat a különböző, megfelelő feladatok elvégzésére alkalmas gépek segítségével végzik. Az évek során kialakult módszerek, és bevált technikák a gyakorlatban az egész cégre kiterjedő komoly szervezés és szigorú logisztika mellett tarthatók kézben.

Szállásunkról: meg kell említenem, hogy a Praskac meglehetősen kieső, lakott területtől távolabb eső vidéki helyen fekszik; a legközelebbi falu tőlünk kb. 2 km-re található, ahová szántófeld menti utak vezetnek. Ez főként a városi, társasági élet kedvelőinek lehet kihívás, valamint bevásárlásnál jelent nehézséget, de biciklivel aránylag könnyen elintézhető, csak a boltok nyitvatartására kell ügyelni (pl. kisebb bolt a szomszéd faluban: Adeg), és figyelembe venni, hogy vasárnap zárva vannak. 10-15 perces biciklizéssel a nagyobb üzletbe is el lehet jutni (Billa, Hofer, Spar).

Az irodaépület emeletén kialakított, direkt dolgozók számára fenntartott lakásban voltunk elszállásolva. Havi 100€ -t kellett fizetnünk érte, amelyet nem lehet sajnálni a kb. 500 €-s Praskac-i fizetésünk mellett. Ez kint népszerű, ún. Wohngemeinschaft (WG) felosztású lakás, azaz aki beköltözik, saját külön szobát kap, és a konyhán, fürdőszobán és toaletten pedig osztozik a többi szomszédal. A mi részlegünkön 4 ilyen vendégszoba volt, melyekhez járt ágy, szekrény, éjjeliszekrény, szék, és egy kisebb asztal, melyeket a gyakorlat idejére teljesen kifogástalannak találtam. Továbbá azon szobák egyike jutott, melyikben külön beépített zuhanyzó és mosdó található.

A szerződés megkötésekor nem volt kaució, ami sokat elárulhat, de teljesen élhető körülményeket biztosítottak számunkra. A konyhánkban volt egy nagyobb hűtőszekrény, mikrohullámú sütő, persze tűzhely, és edényeket, evőeszközt is találtunk elegendőt. (Nagyobb, tárolásra vagy sütésre alkalmas műanyag edény hiányzik.)

Amit talán inkább figyelmeztetésként írnék:

Ami a mosdórészleget illeti, kívánalmakat von maga után. Különösen a WC, ami meglehetősen gyengén működik, és a saját szobai zuhanyzónkkal is ki lettünk segítve, viszont fürdőszobában mosógép, és nagyon jó rendszerű, ideális nagyságú szárító található.

Egy szaktársammal egyszerre végeztük itt szakmai gyakorlatunkat. A munkabeosztás szempontjából lehet fontos megemlítenem, hogy bár az elején közölték velünk, hogy „félidőben” cserére kerül sor, praktikus okokból ez elmaradt. Borbálát a gyakorlat idejére az eladótérbe osztották be, valamint a faiskolai részlegen foglalkoztatták. Problémát nem jelentett, de a termelőüzem más területének megismerése, más tevékenységek elvégzése további tapasztalatokhoz segített volna bennünket. Ami nehézséget jelenthet a boldogulásban: a nyelvhasználat. A német nyelven értők biztonsággal tudják ügyeiket intézni, de tapasztalataink szerint angolul nem 100%-os a kapcsolatfelvétel ezen a területen. Az eladótérben többen dolgoznak magyarul tudó kollégák, illetve olyan helyiek is, akikkel angolul szintén lehet segítséget kérni, de például ezen okból maradt el az áthelyezésünk.

Mivel úgy ítélték meg, hogy a nyelvhasználattal, a németül való kommunikációval nem lesz különösebb nehézségem, olyan munkát kaptam, ahol végig németül beszélhettem. A cégnél egyébként nagyon sokan dolgoznak vendégmunkásként, a külföldiek közül főleg szlovákok, csehek, lengyelek vállalnak „Saisonarbeit”-et.

Munkámról, tapasztalatokról: A praktikum megkezdésekor engem egy szabadföldön dolgozó csoporthoz osztottak be, ahol rendszeren ki kellett vennem a részem a fizikai munkából. Tájékoztattak, hogy kezdetben extra, plusz órákra kell számítanom, hiszen a faiskolában ebben az időszakban különösen elkél a segítség. Így az első 6 hétben a hivatalos munkaidő beosztása csoportunk számára a következőképp alakult: a nap 07:00-kor kezdődött, és 17:20 –kor ért véget, közben egy 20 perces szünettel 09:00 órákor, és egy óras ebédszünettel délben. Később a szombati munkanapoktól és az utolsó munkaórától eltekintettek, s május közepétől pedig a melegebb idő miatt az egész munkaidőt egy órával korábbra csúsztatták, tehát 06:00 órai kezdettel már 15:20 kor szabadok voltunk.

Ezt a kertészeti részleget „Stauden”-nek nevezik, ami egy sok kultúrát magába foglaló fogalom, ahol gyakorlatilag szabadföldi, palántától kisebb cserepekben értékesíthető állapotig nevelt, főként évelő lágyszárú kategóriába tartozó növényeket (kb. 1500 fajt, köztük fajtákat) látnak el. Ahhoz a területhez, ahol dolgoznom kellett, gyakorlatilag a következő tartozott: több, egymástól elkülönített, agroszövet-borításos ágyássor, dísznövényfajok- és fajták palántanevelésére fenntartott fóliasátrak, és egy nagy hangár, ahol az áruvá készítési folyamatokat végeztük, és amelyben egy nagyteljesítményű, modern cserepezőgépet is elhelyeztek. A hangárunk volt a központ, ahová a megrendelt fajtákat rendszerint az erre a célra használt kis elektromos kocsikkal, és ráilleszhető vagonokkal fuvaroztuk be, hogy aztán az adott növényt megfelelően ellássuk, és a cserepeket eladásra kész, tetszetős állapotba hozzuk. A műveleteket az üvegházi növények szabadföldre való kiszállításával kezdtük, a melegebb időszakra való tekintettel. Odakint, a kiépített ágyásokban az 1500 kultúra kapott helyet, (íme pár példa a legnagyobb fajtaválasztékúakból: Echinacea, Fragaria, Helleborus, Hemerocallis, Hosta, Iris, Paeonia, stb.) melyek természetstechnológiáját ezúttal közelebbről megismerhettem. A munkafolyamatok végzésére – hogy rendelésre hány darabot, ládát kell elkészíteni – sajátos jelrendszert, kódokat használnak, melyek ezeket a munkákat segítik, és az egész termelőüzem úgy dolgozik, hogy a lehető legkevesebb energiát, és mozgást vegyék igénybe a különböző helyzetekben. (Időbe telik ennek a rendszernek az elsajátítása, a faiskolai

műveletek beidegződése, de ezeket a praktikus megoldásokat is a leghasznosabb információkhoz, ismeretekhez sorolnám.) A Stauden feladata volt még az összes cserepes növény ún. műanyag „etikettel” való ellátása, amelyen feltüntették az adott növényfaj/ta teljes nevét, típusát, és esetleg igényeit. Számomra talán a legértékesebb tapasztalatot a modern palántázó – cserepezőgéppel való munka jelentette, melynek működésével azelőtt szinte csupán az oktatás során bemutatott videókon szembesültünk. Érdekesség, és jól szemlélteti az eszköz teljesítményét, hogy egyik nap egy kolléganőmmel 18700 növényt tudtunk elkészíteni.

Mindamellet, hogy ez alatt az idő alatt egy valóban átfogó képet tudtam alkotni a Praskac faiskolában zajló munkafolyamatokról, megtanultam és megértettem bizonyos összefüggéseket, sokszor a ránk bízott feladatot szakmai szempontból nem ítélem sokszínűnek. Bár sok újdonsággal és kultúrával találkoztam, és a technológiához is közelebb kerültem, a Stauden-ben igen sok fajtát kezelnek azonos körülmények között ahhoz, hogy a tapasztalatokat esetleg külön, fajtára vonatkozóan le tudjam bontani. Persze egy ekkora vállalkozásnál ez nem szempont, viszont ezeket a készségeket így nem minden esetben lehet beilleszteni az otthoni gyakorlatba, és tanulmányokba. A sokszor fáradtságos munkanapok és intenzív kertészkedés mellett ezzel együtt élményként tekintek vissza a tartalmas 3,5 hónapra, amit ebben a számomra egészen új környezetben, remek kollégák és szakemberek társaságában tölthettem.

***Tulln an der Donau (és a környék):** a faiskolától kb 3,5 km-re fekszik, és szintén a kisforgalmú, szántóföldek mellett vezető utakon tudtunk eljutni. Ez a kis, hangulatos város a nyugalomával, szépségével, és tisztaságával igazán magával ragadó, és pont elegendő élményt képes nyújtani egy ilyen jellegű 3-4 hónapos látogatás idején. Sokat elárul, hogy Európa 3. legvirágosabb városának hírében áll, ezt bizonyítja az évente rendszeresen megrendezett virágkiállítás, a nagy becsben tartott „Garten Tulln” park, de az egész közigazgatásban nagy szerepet játszik a kertépítés, amely hatására valóban szép és üde a városkép. Érdemes időt tölteni szép főtéren, végigmenni, vagy tekerni a Duna-part mentén futó utakon. Itt a modern művészet egy-két nagyja is megfordult; megtekinthető a Hundertvasser- hajó, és Egon Schiele múzeum. A „Messe” (csarnok, expo) pedig rendszeres kiállítások helyszíne, melynek programját mi is szívesen követtük.

A környezetre nagyon ügyelnek, rengetegen közlekednek kerékpárral, és ezt tiszteletben is tartják, ami miatt a biciklizés is nagy élmény lehet amellet, hogy itt számunkra a legoptimálisabb közlekedési eszköz. (Persze személyautóval a legpraktikusabb, kollégáink adott esetben, borús időben felajánlottak egy-két fuvart vészhelyzetben, bevásárlás erejéig.) Bármennyire nem zsúfolt nagyvárosok, gyalog ezek a távolságok elképzelhetetlenek, tehát a bicikli volt, ami kiegészített a gyakori ingázásban, de mikor valamennyire kiismeri magát az ember, a környék igazi paradicsom lehet a kerékpárral közlekedők számára.